

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemam:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan svojo izvedljivost dokazuje in pravi.

Inserati veljajo: peterostopna petična vrsta za enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	celo leto K 28—
četrt leta 6:50	za Ameriko in vse druge dežele:
na mesec 2:30	celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Detela — minister?

»Neue Freie Presse« je svoj večrajši članek posvetila vesti, da je bivši deželni glavar kranjski Oton plem. Detela izbran, da postane kot zastopnik Jugoslovane delavski minister. Naravno je, da je »Neue Freie Presse« nastopila vehementno zoper to, da bi postal Detela minister in privlekla je iz svojega arzenala najstarejše lombarde, iz katerih streha, a vodilna misel njenega boja je vendar le ta, da Jugoslovani sploh ne smejo dobiti svojega zastopnika v kronskega sveta, naj mu bo potem že Detela ime ali kako drugače. V tem oziru bi bilo pač vsako polemiziranje zoper »Neue Freie Presse« popolnoma brezplodno, kajti na kako sporazumljenje v tem principijelnem vprašanju z nemškimi strankami itak ni misliti. Nekaj drugega pa je z osebo, ki jo je vlada izbrala za delavskega ministra. Argumenti, katerimi pobija »Neue Freie Presse« osebo Detelo, so puhli in otročji. Za nas pridejo v poštev vsi drugi momenti. Pred vsem se moramo vprašati: kaj bi mogel Detela koristiti Jugoslovanom? Na to moramo odgovoriti: toliko kakor nič. Vsakdo ve, da je Oton plem. Detela danes star gospod, ki bi mogel kvečjemu ministra markirati, ki pa absolutno ni v stanu biti resničen minister. Klerikalec se kot deželni glavar ni bil več dovolj dober in poslal so ga v penzijo. A ta mož, ki je vsled dolgoletnega delovanja v dež. odboru poznal natančno avtonomne posle, pa ni bil zanje več sposoben, ta naj sedaj postane minister, naj če že ne uspešno, vsaj primerno zastopa Jugoslovane v kabinetu, ko se mu nikdar niti sanjalo ni o ministrskem delu in o velikih in težkih nalogah ministrov. Gospod Oton plem. Detela je bil v letih svoje deložnosti čisto dober dež. glavar in referent za cestne zadeve, a to ga še nikakor ne usposoblja za ministra, najmanj sedaj, ko za delo sploh ni več zmožen. Vsi, ki poznajo sicer vse časti vrednega g. Otona plem. Detelo, vedo, da je absolutno nesposoben za ministra in da bo stari gospod igral v kronskega sveta uprav klavrnega vloge. Mi sploh ne moremo verjeti, da bi se gosp. Oton plem. Detela dal pregovoriti in da bi prevzel ministrsko mesto, za katero nima nobenih zmožnosti, na katerem mora iz naravnih vzrokov v najkrajšem času postati popolnoma nemogoč

in v kateri lastnosti bi Jugoslovanom samo škodoval. Detela je ministrski kandidat slovenskih klerikalcev. Ti isti ljudje, ki so ga kot dež. glavarja onemogočili, so ga dvignili sedaj na svoj ščit, ker nimajo nikogar drugega, ker vedo, da bo gosp. Detela slepo in brezvoljno orodje v njih rokah in ker hočejo z njim kaznovati dalmatinske poslance, ki se ne dajo upreči v Sustersičev jarem. Gospod Oton plem. Detela, ki ga je srce vedno vlekel k veleposestnikom, je konservativec, ki je osivel v starih tradicijah in ki ni imel nikdar posebnih simpatij za jugoslovansko gibanje in se ni nikdar interesiral za Hrvate. Detela je tip starega Kranjca — samo Kranjec je in ni bil nikdar kaj drugega. Hrvatje ne morejo od njega absolutno ničesar drugega pričakovati kakor popolno apatijo napram vsem njihovim interesom in prizadevanjem. Tudi če bi bil g. Oton plem. Detela zmožen za delo, bi v njemu doslej popolnoma tujem delokrogu ne mogel za Jugoslovane in za njih narodne in politične koristi ničesar storiti, ker je delavsko ministrstvo stvar, ki zahteva vse moči svojega voditelja in celega moza. Če postane Oton plem. Detela minister, bodo imeli pač kranjski klerikalec v njem pokornega izvrševalca njihovih želja, a Jugoslovanom ne bo z njim nič pomagano, čisto nič.

Po zasedanju deželnega zbora kranjskega.

I.

Tako je torej odgodeno poslednje zasedanje dežel. zbora kranjskega, ki so mu nadelali naši zmage pijani klerikalec širokoustni prilastek »zgodovinski«. In v istini »zgodovinski« je bilo to zasedanje ter ostane neizbrisno in nepozabno v analah kranjske politike. Zgodovina Kranjske pač ne pozna deželnozbornskega zasedanja, v katerem bi se bilo delalo toli zanikarno, površno in lahko-miselno in v katerem bi se bilo govorilo toli plitko, puhlo in praznoglavo, kakor na pravkar preteklem. Noben najslabši operetni libreto ni tako brez duha, brez dovpija in brez trohice ideje, kakor je bila baš minula komedija klerikalne večine v kranjskem deželnem zboru; zato pa je bilo to zasedanje resnično toli »zgodovinsko« dolgočasno, prazno in

brezhoricentno, kakor še nikdar in nikoli nobeno.

Zgodovinska istina ostane, da ni kranjski deželni odbor še nikdar predlagal toli površnih plehkih in praznih poročil deželnemu zboru, in za mizo deželnozbornskih referentov so sedeli poročevalci, ki bi ne delali časti niti najskromnejšemu vaškemu odboru. Sklepali so se zakonski načrti, ki so bili vsakomur že pri hipnem prelitanju nemožni po svoji obliki, nemožni po svojem besedilu, skrajno nedostopni in obupno puhli v meritor-nem oziru. Tako je bilo torej zadnje deželnozbornsko zasedanje resnično v vsakem pogledu zgodovinsko, kajti široko in arogantno se je šopirila na njem najneapetnejša duševna ubožnost ter najzoprnejša aroganca kulturne popolne impotence. V vlogi zakonodajalcev so nastopali Bucek, Boltatu Pepe in Vrhan Debeluhar! Pri-tori za bogove! Burka vseh burk! In to dejstvo ostane res za vse čase — zgodovinsko.

Kakor zelena oaza sredi Sahare, iz katere pa so pršile na vse strani le otrobi in pleve, se nam je zdela p-gumna in vztrajna četa naših narod-naprednih poslancev. Za nas ne more biti groznejših peklenskih mul, kakor cele tedne do pozne noči poslušati najplitkejšje čenčanje puhloglav-cev ter gledati smešno kmetiško ošabnost najprimitivnejših ignorančkov. In ker sta nevednost in ošabnost neločljivi sestri, sta se seveda košatili po parketnih tleh in pod zlatim lestencem naše deželne zbornice z neko durno samoljubnostjo, ki je ščegetala našim poslancem večkrat ne le prečne mreje, nego jim je preobračala tudi najtrdnjše želodce. Tako so bili napredni poslanci ves čas resnični mučeniki, in volileci jim morajo biti hvaležni, da niso iz studa in ogorčenja pobegnili že prve dni pred slavo-prijemom otihih fraz in impertinentnih neresnic. Proti neumnosti se boré zaman celo bogovi, in zato je bilo zaman tudi vsa borba naših poslancev. Strmeli smo pa tudi nad samozatajevanjem tistih par bistrejših glav v čredi rustikalne večine, nad tihim soglašanjem tiste peščice klerikalnih inteligentov, ki so hinavsko prikimo-vaje požirali jalovo žlvasanje svojih kolegijskih duševnih irhovin. Naj-hujšemu idiotizmu svojih cmokav-zarskih tovarišev pritrjevati more-pač le tisti inteligent, ki brez srama in iz gole hinavske koristolovnosti prostituira že poslednje, kar ima:

svojega duha in svoj značaj. Ne ženi-ra nas, ako zapiše Jegličev »Slove-nec« oslarijo, da je »kmečko in delav-sko ljudstvo doseglo Ljubljano daleč presegajočo stopnjo kulturne, politi-čne in gospodarske izobrazbe« ter da bo to kmečko in delavsko ljudstvo — Ovidijev, profanum vulgus! — »po-vzdignilo Ljubljano v doglednem ča-su na tisto stališče, ki ji gre.« Ne že-nira nas, pravimo, taka patentna osla-rija v glasilu »kulturonosca«, ki je naučil naše kmečko in delavsko ljud-stvo s svojo svetovnoslavno rdečo brošuro specialitet velikomestnih templjev Venere. Toda čudimo se, da se puste toli poniževati v Ljubljani živeči poslanci dr. Krek, dr. Žitnik, dr. Sustersič, prof. Jare in Povše. Da se imata družabne kulture učiti pri kmetih dr. Lampe in dr. Pegan, je sicer žalostna istina, zakaj socialno in srčno surovejšega in odurnejšega kmetavza, kakor sta ta dva politiku-na, bo težko najti v najzabitejših Rovtuh. Toda dr. Sustersič, Krek in ostali zgoraj omenjeni klerikalni mo-gotci, ali tudi ti dovoljujejo, da jim postavljajo »Slovenec« za učitelje kle-rikalne kmete in delavce? Ako je to resnica, potem ne zaslužujejo nič dru-gač, kakor »posmeh pomilovanja in zaničevanja«, ki gre kulturnim auto-kastratom in prostovoljnim politič-nim evnuhom!

Pravkar minulo deželnozbornsko zasedanje je torej v nas zbujalo neka-kov vtisk, da gledamo ladjo, na kateri je z nasiljem in sleparstvom zmagalo revolutočno pijano moštvo nad kapitanom in oficirji. Vršile so se pravca-te orgije objestne soldateske in zaman so bila vsa svarila in vsi opomini Ladjia plove dalje brez krmarja in voditelja po valovju, in zmage pijano moštvo brije norce ter si veselo maši goltance in žepce. To sramotnožalostno burko pa gledajo iz daljave z naj-večjim zadovoljstvom Nemci ter ji celo veselo ploskajo. Pravkar so mo-rali ti poštenjaki še ždeti ponižni v tesnem kotičku, a zdaj se je zopet ko-šatilo in se pajdašijo z »zmagovalci«. Do dna duše jim je zoprna ta inferi-orna družba, ki nimajo z njo niti trohe skupnega razen mrkega sovraštva do kapitana in do oficirjev, saj ti so jih bili potisnili v tesni in temni ko-tiček! Toda zdaj so svobodni in obeta se jim celo moč in vpliv . . .

Take vtiske smo odnosili seboj z »zgodovinskega« zasedanja kranjskega deželnega zbora. In zadovoljni smo. Slovenska inteligenca — in le

ž njo računamo — se je mogla zdaj sama na lastne oči in lastna ušesa preveriti, v katerem taboru je bodočnost naše uboge domovine. Klerikalci so se pokazali do polti gole, govorili so tedne in tedne, namazali so cele kupe predlogov in resolucij ter so se izžepali do zadnje kaplje soka, ki je tičala še v telesu S. L. S. In naša inteligenca je zdaj videla in slišala, da ji nimajo klerikalni poslanci ničesar povedati, ničesar nuditi, ničesar ustvariti, ker S. L. S. je sterilna, jalova, plehka in prazna, da ne more roditi samostojno niti ene kulturne ali plodovite gospodarske ideje. V najboljšem slučaju se izmuzi le slaba kopija, neroden plagijat, brutalna pot-tvora. A nič izvirnega, nič velikega, nič samoraslega!

To dejstvo pa je za narodno - na-predno stranko, edino in izključno nositeljico napredka in moderne kul-ture v Sloveniji, največje zadošče-nje. Premagana zmaguje in bo zma-govala dalje! Cato.

Nemška obstrukcija v češkem deželnem zboru.

Nemci svojo obstrukcijo v češkem dež. zboru nadaljujejo in v kratkem bo brezplodno zasedanje zaključeno; govori se celo, da bo deželni zbor razpuščen. Nemška obstrukcija, za katero so se odločili z večino samo 5 glasov (27 proti 22), je naravnost frivolna, ker ne sloni na nobenem pravem vzroku. Obravnavanje proračuna — to je baje vzrok nemške obstrukcije — vendar ne more biti vzrok za obstrukcijo. Kaj pa naj deželni zbor sploh še dela, če se ne sme pačati s svojimi financami, in če so še tako žalostne kakor so finance češkega kraljevstva. Ozadje je seveda popolnoma drugo: Nemci bi radi vplivali na rekonstrukcijo kabineta, in bi radi dosegli, da se ta rekonstrukcija izvrši le v najskromnejši meri, da v Bienenhofem kabinetu ostane kolikor mogoče vse pri starem. To upajo doseči s svojo obstrukcijo v češkem dež. zboru. — V ponedeljek bo imel dež. zbor najbrže zadnjo sejo, ki se bo — tako pravijo Nemci — zaključila brez vsakih hrupnih prizorov, popolnoma tiho in mirno.

Rekonstrukcija kabineta.

V zvezi z nedelavnostjo češkega dež. zbora vsled nemške obstrukcije se že slišijo z nemške strani govori-

LISTEK.

Hlapci.

Drama v petih aktih; spisal Ivan Cankar.

Zadnja prošnja umirajočega Hamleta je bila: Erkläre mich und meine Sache den unbefriedigten. Zdi se mi psihologično popolnoma umljivo, da si vsak javno delujoč človek želi svojega Horatia. Anch' io sou pittore si je mislil Cankar in ker je mnenja, da ljudje njegovih del ne umejo in jih ne znajo dovolj ceniti je postal takorekoč sam svoj Horacio in je na čelo svoje naj-novejše drame postavil pojasnilen citat iz Hamleta:

»Namen umetnikov je bil od nek-daj, je, ter ostane, da naturi takorekoč ogledalo drži: kaže čednosti nje prave črte, sramoti nje pravo obličje, stoletju in telesu časa odtis njega prave podobe.«

Ta moto je srečno izbran, ker se lotiš po tem citatu čitanja »Hlapcev« z zavestjo, da nimaš opraviti z otroci Cankarjeve fantazije, nego da imaš pred sabo delo, v katerem se zrcalijo veliki dogodki našega časa. Kakor se kažejo pisateljevemu očesu

Res so »Hlapci« drama iz sedanjih dni, igra, v kateri je Cankar realne osebe in njih slabe in dobre lastnosti izrisal tako, da so postali tipični reprezentanti struj in strem-ljenj in lastnosti, delo, ki ima po svoji vsebini, po vsem dejanju in nasto-pajočih osebah precej izrazit sloven-ski značaj ter se po tem bistveno razlikuje od drugih Cankarjevih spi-sov, v katerih je navadno prav malo specifično slovenskega.

V kolikor se je ta drama Cankarju v tehniškem, oziroma teatralnem oziru posrečila, to se kakor pri vsakem dramatičnem delu pokaže šele pri predstavi. Drame, ki so pri čita-nju napravile mogočen utis, so v gledališču že dostikrat žalostno propad-le, nasprotno pa je že mnogo dram na odru doseglo sijajne uspehe, dasi pri čitanju ne najdeš v njih ničesar posebnega. In ker se nečem prena-gliti, ne bomo danes izrekli nobene sodbe o gledališki vrednosti »Hlapcev«.

Dejanje igre se vrši v naših ča-sih in je vzeto iz najnovejših kranjskih političnih razmer. Cankar biva v tej igri slovensko nemoralnost in breznačajnost in jo kaže kot eksem-pelj na preobratu, ki se je izvršil med učiteljstvom, čim je klerikalna stranka dobila na Kranjskem oblast v roke. Brez ugovora in brez odpo-ra, da z neko brezstidnostjo, ki je tu-

di kruhorstvo ne more opravičiti, je en del učiteljstva obrnil plašč po vetru in preskočil takorekoč čez noč v klerikalni tabor.

Krivo bi bilo misliti, da se je tak preobrat zgodil samo med enim delom učiteljstva. Ne! Tudi v različnih drugih stanovih ne manjka usko-kov, kakor je sploh povsod po svetu dovolj ljudi, ki nimajo niti ponosa niti prepričanje in slepo drve za vsa-kim, kdor jim more kaj koristiti. Ko bi Cankar globlje videl, ko bi bolje poznal domače ljudi, bi lahko dobil uprav klasične eksample takih breznačajnejšev in bi lahko variiral znani Peelov izrek: Klerikalec na Slovenskem so liberalci, ki bi radi prišli do polnega korita.

Cankar dokazuje v svoji drami, da smo Slovenci narod brez značaja in brez prepričanja, narod hlapcev, ki je na prodaj vsakemu in se da zaslužiti kakor kdo hoče ter izvaja iz tega, da je vse slovensko gibanje brezupno, vsak boj v napej brezuspešen in končni poraz neizogiben in v patozom kliče: »Da za časa protire-formacije so polovico poštenih ljudi pobili, druga polovica pa je pobegnila; kar je ostalo, je bila smrdljiva drhal in mi smo vznuki svojih de-dov.«

Cankarjev bič poka v »Hlapcih« kar se da; srdito bije in maha Can-

kar okrog sebe na vse strani, toda pred kritiko zdrave pameti razpade jo vse njegove rakete in paradokse v nič in ostane le utis: Cankar je streljal daleč čez cilj.

Ne hodi nam na misel, da bi polemizirali proti Cankarju in pobija-joo njegove nazore skušali dokazati, da je napravil napačno sliko. Prizna-vamo vsakemu popolno suvereniteto čustev in absolutno pravico svoje mnenje o svetu in o ljudeh povedati. Ravnotako pa imamo tudi mi pravi-co povedati, da je Cankarjeva slika našega časa in naših razmer falsifi-kat in da »Hlapci« nikakor ne odgo-varjajo na čelu knjige postavljene-mu motu. Ljudje so pač povsod ljudje, vsi so pod kožo krvavi in ni ga pod božjim solncem naroda, ki bi mogel o sebi reči, da je popoln v značajnosti in v drugih dobrih lastno-stih. Večji narodi, stoječi na veliko višji kulturni in moralni stopnji kakor Slovenci imajo prav vse tiste slabosti kakor Slovenci, dostikrat še v večji meri. Zaradi naših slabih lastnosti nam ni treba še prav nič obupavati, zaradi njih še dolgo niso resna in utemeljena Cankarjeva pro-rokovanja. Kar navdaja Cankarja s tolikim gorjupim zaničevanjem do vsega naroda in mu narekuje tako bridka očitanja, ni navsezadnje nič drugega, kakor posledica kulturne in

moralne zaostalosti in vladajočih socialnih razmer ter nam kaže le eno: Koliko ogromnega dela je še treba, da pride slovenski narod na višji nivo.

Že Coleridge je rekel: Ne sodi nobenega človeka po njegovih knji-gah, ker je človek večji in boljši ka-kor so njegove knjige. Tudi za vsak narod se lahko reče: Ne sodi nobene-ga naroda po pojavih v njegovem javnem življenju, ker je vsak narod večji in boljši.

Rekli smo zgoraj, da je Cankar v svoji drami izrazil svoje zaničeva-nje do vsega slovenskega naroda. To pa velja z neko omejitvijo: pisatelj Cankar je namreč napravil socialne-mu demokratu Cankarju koncesijo ter izrekel upanje, da bo proletarijat regeneriral slovenski narod. Torej vendar nekaj upanja — bodi Can-karju v njegovem pesimizmu ohran-ena vsaj ta iluzija.

Čitatelji »Hlapcev« se bodo pri Cankarjevih satiričnih udarcih go-tovo spominjali drugih del istega pi-satelja in če jih bodo pregledali, bo-do našli, da je Cankarjeva poza v »Hlapcih« ista, kakor v različnih drugih njegovih spisih. Cankar je podočen tistemu italijanskemu ali-karju, ki je trideset let slikal samo podobe Neapolja: Neapolj ob zori, Neapolj ob mraku, Neapolj dopoldne,

ce, da se bo rekonstrukcija kabineta izvršila le v najskrajnejši meri. Imenovan bo samo češki minister-rojak in poljedelski minister, tudi Čeh. Niti prvi niti drugi pa ne bo iz parlamentarnih krogov.

Novi hrvaški ban.

O svojem programu se je novi hrvaški ban Tomasić izjavil korespondentu lista »Neues Wiener Tagblatt« sledeče: Prvi njegov cilj bo vpeljati na Hrvaškem zopet ustavne razmere. Potem hoče izpeljati volilno reformo in slednjič rešiti vprašanje službene pragmatike železničarjev. Ko bo vse to izvršil, se bo umaknil in napravil prostor drugemu. Ban Tomasić pravi, da se bo v kratkem izvršila fuzija hrvaško - srbske koalicije in hrvaških narodnih strank. Hrvaški sabor bo po več kot dveletnem presledku zopet sklican. Vlada upa v njem dobiti večino.

Ogrsko.

Predsednik ogrske gospodarske zbornice grof Desewffy je demisijsiral Cesar ga je poklical na Dunaj in mu je izrazil svojo nevoljo nad tem, da je gospodarska zbornica označila odgovore parlamenta kot protustavne čin. Grof Desewffy je iz te cesarjeve graje izvajal konsekvence in je demisijsiral.

Kreta.

Situacija na Balkanu vsled energičnega nastopa velevalosti - pokroviteljice proti Grški ni več tako nevarna. — Nekaj laških vojnih ladij je dobilo povelje, da so pripravljene vsak trenotek odpluti iz laškega vodstva h Kreti. — V zadržanju francoskemu ministrskemu svetu je povedal zunanji minister Pichou, da so bili povsod sprejeti predlogi, ki jih je podal petrograškemu, londonskemu in rimskemu kabinetu glede na razrešitev konfliktov med Turčijo in Grško vsled Kreta. Te predloge bodo velevalosti pokroviteljice oficijelno naznanile krcanskemu izvrševalnemu odboru.

Dnevne vesti.

+ Detela minister? Ni še dolgo tega, kar smo obsirno dokazovali in za vse razumne ljudi tudi dokazali, da bi Jugoslovanom z resortnim ministrom ne bilo nič pomagano in da bi bil minister-rojak za Jugoslovane najvažnejša pridobitev. Zdaj, ko kroži vest, da postane stari gospod Oton pl. Detela delavski minister opozarjamo čitatelje na takratna naša izjava, ki so bila tako tehtna, da jim klerikalci niso mogli ničesar ugovarjati. Klerikalci zahtevajo resortnega ministra, ker so jim narodne koristi Jugoslovanov deveta briga. Resortni minister jim lahko v svojem delokrogu pomaga z denarjem in pri njih strankarskih prizadevanjih. To je za klerikalce tako meročajno, da zahtevajo resortnega ministra in se branijo ministra-rojaka, ki bi mogel sicer mnogo koristiti in narodnem oziru, ki pa bi ni denarja ne imel arazpolaganje. Vsa klerikalna politika meri na to, dobiti kar največje denarja za svoje organizacije in naprave, da tako utrdi svojo stranko in temu žrtvujejo vse narodne in politične in gospodarske koristi Jugoslovanov. Zato naj gospod Oton pl. Detela postane na stara leta, ko resnega dela od njega nihče ne more zahtevati — delavski minister. »Če je Gessmann v tej lastnosti za idrijske nune dobil tisočake, koliko tisočakov bo nakazal šele Detela klerikalnim zavodom in napravam« tako govore

Neapolj popoldne, Neapolj ob solnčnem svitu, Neapolj v dežju, Neapolj od desne, Neapolj od leve...

Tudi Cankar vidi v vseh ljudeh same lumpe in brezznačajne in jih slika v najrazličnejših razsvetljavah in kostumih. To je pa naposled postalo nekoliko dolgočasno. Če je že preprčan, da je vse tako slabo, pokvarjeno in neumno, kakor se njemu zdi, naj mu ostane to mnenje, a vsaj naj ne pozabi modrega nauka onega nemškega pesnika, ki je pisal: Die Wahrheit hat stets zum Panier dir erkoren, — Ihr mutig zu folgen, darfst immer du wagen, — Doch hat mal ein Esel so recht lange Ohren, — So brauchst du das doch nicht ihm täglich zu sagen.

Bili so časi, ko so Cankarjevi satirični spisi — satirični v pravem pomenu te besede — pač niso — vzbujali veliko ogorčenje in provzročali viharje. Ti časi so minili. To je gotovo znamenje napredka. Ljudje prenešajo danes tudi take vehementnosti, s kakršnimi deluje Cankar, ker so postali kritičnejši in pravičnejši v svojih sodbah. Čitali bodo tudi »Hlapce« za mirno krvjo — če jim knjiga ne bo predraga — in bodo imeli svoje veselje na tem, kar je v knjigi Cankarjevega umetniškega talenta.

klerikalci in se veselijo v naprej, da postane Oton pl. Detela minister!

+ Slovenska obstrukcija v štajerskem deželnem zboru. V soboto je imel deželni zbor zopet sejo, v kateri so pa bili taki viharji, kakršnih štajerski deželni zbor še ni videl. Pred sejo je slovenske poslance dražil slaboglasni ptujski Orniš z istim »Štajersko«. Takoj po otvoritvi seje se oglasi k besedi deželni odbornik Robič, ki slovesno protestira proti kršitvi poslovnika, ker so se v šolskem odseku obravnavali zakoni o šolskem nadzorstvu ne da bi se bili prej v zbornici vložili ali pa vsaj naznanili članom šolskega odseka. Le govorniku so potisnili načrt v roko. Govornik imenuje tako postopanje neparlamentarizem in odločno protestira. Odgovarjal je posl. Wastian, in sicer v takem tonu, da je morala zavreti kri tudi najmirnejšemu človeku. Na slovenski strani je nastal velik hrup in skoraj se je že zdelo, da ne nemški poslanci, ki so Slovence obkladali z najnesramnejšimi psovki, in slovenski poslanci dejansko spopadejo. V tem prekine predsednik sejo. Ko je nastal mir je posl. Wastian nadaljeval svoj odgovor. Nato je deželni odbornik Robič svoje prvotne trditve o postopanju v šolskem odseku še enkrat ponovil. Ko se je Robič vračal na svoj sedež, so se čuli s slovenske strani živahni živjokliči. — Ob 11. uri je začel posl. Novak z nadaljevanjem svojega obstrukcijskega govora. Konec seje ob 3/4 12. Prihodnja seja v torek dopoldne.

+ Učni uspehi škofove gimnazije. Dva dijaka, ki sta s prav dobrim uspehom dovršila IV. razred škofove gimnazije v St. Vidu, sta začeli letošnjo letošnega šolskega leta prestopila v V. razred na nekem tukajšnjem gimnazijskem zavodu. Uspevala sta tako »dobro«, da so jima profesorji svetovali, naj se vrneta nazaj v IV. razred. Dijaka sta sama uvidela, da imata premalo znanja za V. razred ter sta se ravnala po nasvetu profesorjev. A tudi v IV. razredu, ki sta ga že absolvirala z dobrim uspehom na škofovi gimnaziji, jima prede tako slaba, da je veliko vprašanje, ako bosta dobila prvi red v zimskem tečaju. To dejstvo osvetljuje dovolj vrednost škofovih zavodov v St. Vidu. Prepričani smo, da slučaj, ki smo ga navedli, ni osamljen, marveč da se je enakih slučajev prigodilo že nebroj. Čudimo se, kako je mogla učna uprava podeliti škofovimi zavodom pravico javnosti vzprieo takih, eklatantno slabih učnih uspehov. Zato pravimo: Kdor hoče vzgojiti svoje sinove v nevedneže in v duševne revčke, ta jih naj da v škofove šentvidske zavode!

+ Hrvatsko-srbska koalicija in poslanec Supilo. Znano je, da je poslanec Supilo z ozirom na svojo afero z baronom Chlumeckim v Friedjungovem procesu izstopil iz hrvatsko-srbske koalicije. O tem izstopu koalicija v plenarni seji še ni razpravljala. Šele te dni je sklicala sejo, na katere dnevni red je dala kot prvo točko razpravo o pismu, s katerim je prijavil poslanec Supilo svoj izstop. Z ozirom na to je poslal poslanec Supilo v soboto predsedniku hrvatsko-srbske koalicije Grgi Tuškemu pismo, v katerem izjavlja, da se ne strinja z najnovejšo politiko koalicije, ki se je z narodno stranko zvezala in s tem pripomogla, da zasede bansko stolico vodja madžarov dr. Nikola pl. Tomasić ter vsled tega prosi, naj plenarna seja koalicije vzame na znanje njegov izstop. — S tem je koalicija izgubila enega izmed svojih najposposnejših in najagilnejših članov, ki ga bo zelo težko pogrešala. Nadejamo pa se, da med Supilom in hrvatsko-srbsko koalicijo ne bo nastala ona odurna borba na nož, ki je sicer v navadi na Hrvatskem, ker bi s tem trpela sama narodna stvar, kateri po našem globokem prepričanju služita tako hrvatsko-srbska koalicija kakor poslanec Fran Supilo.

— Slovensko gledališče. V soboto je prišla na oder že silno stara, toda za čas predpustne razposajenosti prav primerna burka »Robert in Bertram«, pravzaprav grozno glupa stvar, pri kateri pa se je občinstvo prav od srca nasmejal ter glavnima »junakoma« gg. Povhetu in Bohslavu prirejalo takorekoč ovacije, katerih je bil deležen tudi g. Danilo. V nedeljo popoldne so peli opereto »Valček čar«, zvečer pa je bila premijera francoske igre »Gola žena«. Kdor se je dal po naslovu premotiti in je pričakoval kdove kako pikantnih prizorov se je kruto zmotil. »Gola žena« je jako resna igra, ki je vzbudila veliko senzacijo, ko so jo l. 1901 prvič predstavljali v Parizu. Gola žena — to je duša ljubeče ženske, ki jo je zapustil ves svet in zavrgel njen mož. V bedi in zapuščenosti se zateče Lujiza Cassagne k ljubimcu izza svojih prvih časov, ki je stala model slikarju Bernierju. Dejanje je preprosto in skoro vsakdanje; ed Murgerja do Batailleja so to misel v

različnih variantah v romanu in v dramah obdelovali različni pisatelji. Bataille je posvetil glavno skrb psihološki strani tega problema in je izvedel s čudovito finostjo in duhovitostjo, samo konec je nekoliko pronačljive. V ocenah, ki so dodane knjižni izdaji te drame, je čitati, da je bil pisatelj prisiljen, črtati neke prizore in da je vsled tega konec premalo utemeljen. Sinočna predstava te igre je bila vobče vzeta ena najboljših v letošnji sezoni. Gdđ. Winterova, ki vzbuja sploh vse večjo pozornost se je z veliko vnuemo zavzela za svojo vlogo. Rasla je takorekoč od dejanja do dejanja in vprav pretresljivo izražala vsa čustva ljubeče, a od vsega sveta trpinčene ženske. Vlogo kneginje De Chabran je igrala gdđ. Kandlerjeva z vso nje lastno vervo in jo spretno karakterizirala ter opremila z detajli, razodevajočimi njen lep talent. Slikarja Bernierja je igral g. Nučić. Ustvaril je jako karakteristično figuro in zlasti spretno izvedel nasprotje v njegovi duši, izvirajoče iz tega, da ljubi kneginjo De Chabran, a vender ne more pahniti od sebe zveste Lujize, njegove ljubimke izza bohemskih časov. G. Bohustav je zdaj že drugič presenetil občinstvo s svojim lepim predstavljanjem karakternih vlog. Igral je kneza De Chabran z diskretno umerjenostjo in z igro in masko, sploh z vsemi dejanji in nehanji, ustvaril tipičen značaj. Lepa predstava bi bila pač zaslužila boljši obisk.

— »Sokolova« maskarada. Dodatno k našemu sobotnemu poročilu pripomnimo, da se bo jutri, na pusti torek, točila na »Sokolovo« maskaradi pristna dolenska kapljica iz kleti priznane, stare narodne vinske trgovine gospoda Josipa Lenčeta, posestnika in občinskega svetovalca v Ljubljani. Ime samo tako renomirane trgovine nam je porok, da bo vino žlahtna kapljica, ki nam zadnji večer osladi prehod iz kratkega predpusta v dolgi, spokorni post. Pripomnimo še, da se bodo vstopnice prodajale razven v že navedenih trgovinah v torek popoldne od 2. dalje tudi v restavraciji »Narodnega doma«, kjer se bodo dobila tudi razna pojasnila in navodila in kjer naj blagovoljivo skupine prijavijo svoje prihode, da napravijo reditelji prostor.

— »Sokolova maskarada«. Kdor vstopi jutri zvečer v »Sokolovo« telovadnico, ne izpozna je, tako so jo izpremenile pridne roke, da naredi iz nje sijajno torišče vesele zabave. Pretvorjena je v nekaj šotor, velikanski, pa lahen šotor, kakor stkan iz mesečine in pomladanskih meglic. Vkljub svoji lahnosti nosi še kupolo, iz katere se bodo izlivale luči in barve v najkrajše učinke. Fin arhitektoničen dovpij je, obstoječ v tem, da navidezno že tako nikjer podprta lahna streha nosi še lahno, žarno kupolo. Dekoracija je skoro izključno delo društvenih članov, ki so se zadnje večere pozno v noč neumorno trudili ob njej. Saj ima ljubljanski »Sokol«, demokratično društvo v pravem pomenu pojma, v svoji sredi pripadnike vseh stanov, slojev in poklicev, ki more med nje razdeliti najrazličnejše delo, pa je združiti k skupnemu velikanskemu uspehu. Požrtvovalno so člani svoje znanje in spretnosti posvetili društvu, da s tem lepše uspe tudi letošnja, že 46. njegova maskarada, in v ničemer ne zaostane za mnogoštevilnimi prejšnjimi, ki tvorijo del slave ljubljanske »Sokola«.

— Skupina na »Sokolovi maskeradi«. Naznanili smo že prejšnji teden nekaj večjih in manjših skupin in označili bolj ali manj jasno njihov značaj, ali, če hočete, bolj ali manj temno, saj ima vsaka odpušljivo težnjo se šele na maskeradi sami pokazati v vsi svetlobi in sijaju. Izvedeli smo zopet za nove, pa moramo biti tiho. Razume se pa, da tudi »Sokol«, ki se že lep čas trudijo, da svojim gostom čim težje naredi slovo od predpusta, tudi na maskeradi sami ne bodo držali rok križema. Pripravljajo več skupin, med njimi tudi veliko telovadsko, h kateri so bili takorekoč prisiljeni, ošabno izzvati od skupine iznemakih telovadcev, naj pokažejo, če so jim kos na gladkih tleh plesišča, na lahkem orodju, ki komaj nahaja oporo na tleh. Novo orodje, pri nas še nikdar ne v rabi! Stvar ni lahka. Polne roke dela, pa še tekma, pa še novo orodje! No, ki se jih tiče to, niso navajeni dolgo premišljevat i sitnosti položaja. Možje so odločnosti in dejanja. Orodje se je naročilo ekspresno, vadilo se je ekspresno, danes je že vse v redu, tudi obleka, lepa je, zelene barve, barva samozavestnega upanja, inozemci pa so si izbrali belo, ki je barva domisljave nedolžnosti.

— Danes se vrli v veliki dvorani »Mestnega doma ob pol 8. zvečer društinski večer »NDO.« Na sporedu je poleg tamburaških točk, ki jih izvaja tamburaški zbor »Vajenške skupine«, tudi kuplet: »Popček, občinski tepih«, in velika Fina-

garjeva ljudska igra v štirih dejanjih: »Divji lovec«, ki je izvrstno naštudirana. Društinski večer se vrši pri pogrnenih mizah. Preskrbljeno je za dobra okrepčila. Po predstavi je prosta zabava. Upamo da se slav. občinstvo, zlasti še narodno delavstvo in narodno žentstvo, v kar najobilnejšem številu udeleži današnjega društinskega večera ter s tem izkaže simpatije, ki jih goji do narodnega delavstva in zlasti še do napredujočih »Vajenške skupine«, ki se je potrudila, da danes kar najbolje iznenadi slavno občinstvo s svojim nastopom.

— Vstop je prost. — Torej, kdor se hoče danes, predzanji dan letošnjega predpusta, prijetno pozabavati, pride gotovo ob pol 8. zvečer v »Mestni dom«!

— »Slavčeva maskarada« v hotelu »Union« se je završila tako, kakor ni mogel pričakovati niti največji optimist. Splošna sodbja je, da je maskarada visoko nadkrilila vse dosedanje ljubljanske predpustne prireditve. Natačnejše poročilo priobčimo jutri.

— Redni občni zbor društva e. kr. zemljemerskih uradnikov za Kranjsko, se je vršil dne 7. t. m. v prostorih ljubljanskih evidenčnih uradov. Predsednik g. nadgeometer Čermak pozdravi navzoče člane, prebere opravičevalna pisma in brzojave zadržanih društvenikov, ter omeni v svojem govoru, da je podružnica srečno prestala krizo in se vkljub raznim neprilikam lepo razvija. Na e. kr. finančno ministrstvo je poslal centralni odbor memorandum, ki navaja vse želje in zahteve posameznih podružnic. Predsedniki podružnic so dobili zaupno poročilo o avtorizaciji, ki se bode sporočilo gosp. članom. Pristopilo je 10 članov, izstopilo pa 5. Obžalovati je, da izstopajo skoraj vedno društveniki, ki dobe zlat ovrtnik. G. geometer Hrovatin pove, da se je ravnal pri seji centralnega odbora na Dunaju dne 27. marca po navodilih, ki mu jih je dal občni zbor. Ustanovitve samostojnega društva galskih zemljemerskih uradnikov se ni moglo preprečiti, pač pa je dosegel, da ostane obe društvi v prijateljskih odnosih. Glede podeželjenja skupnega statuta, kar bi posebno škodovalo geometriškemu naraščanju v malih deželah, so sklenili predlagati resolucijo, v kateri se finančno ministrstvo naprosi, naj ne uveljavi dotične uredbe. Kakor je iz letošnjega državnega proračuna razvidno, se je nam ugodilo, ravno tako tudi prošnji o povečanju sist. višjih mest. Glede memoranda čeških zemljemerskih uradnikov o protežiranju tehničnega osebja pri novem merjenju sem se ravnal po sklepu občnega zbora. Vsakemu evidenčnemu geometru naj se nudi pogostejše prilika izvrševati dela nove meritve. Državnemu poslancu, višjemu geometru Tonelliju, je izrekla podružnica zahvalo za njegovo podporo. Poročilo g. delegata se je vzelo pohvalno na znanje. G. nadgeometer pl. Gspan je poročal kot blagajnik o finančnem društvem stanju. Skupni izdatki do 31. decembra 1909 so znašali 541 K 3 vin., dohodki pa 943 K 12 vin., tako, da ima društvo 402 K 9 vinarjev prebitka. Revizorja predlagata za g. blagajnika absolutorij s pohvalo. Predlagata tudi, da se izreče gosp. geometru Hrovatinu zahvala za minimalno odškodnino, ki jo je zahteval od društva za stroške povodov konference na Dunaju. Enoglasno sprejeto. Pri slučajnostih utemeljuje geomater Zupančič v daljšem lepem govoru sledeča predloga: a) Ustanovitev strokovne knjižnice; b) znanstvena popularna strokovna predavanja. Po daljši debati, v kateri se je posebno povdarjal nedostatek tehničnih pripomočkov pri evidenčnih uradih in po zatrdilu gospoda višjega nadz. pl. Jezerskega, da bode vedno podpiral stremljenja e. kr. evidenčnih uradnikov, se sprejmeta soglasno. Gospod Kalt in g. Gustinčič priporočata občnemu zboru, naj se ta zavzame za tehnično osebje pri agrarskih operacijah na Kranjskem, ki je skoraj v obupnem položaju. Sklene se, da predložijo gospodje agrarci memorandum društvu, katero bode po možnosti podpiralo njihove zahteve. Predlog geometa Bojca, da se da gospodom, ki so iz svojega kupili drage instrumente, letno odškodnino za njih obrabo, kakor tudi predlog o enkratni dnevni frekvenci, se sprejmeta enoglasno. Ko se je uredilo vprašanje plačevanja članarine, je zaključil g. predsednik občni zbor z željo, da bi bil prihodnji občni zbor še bolj obiskan.

— Na večernem dopustu je šel deželni sodni svetnik dr. Bosček radi — nervoznosti.

— Skupščina odposlancev »Zveze slovenskih pevskih društev« se vrši v nedeljo, dne 6. junija 1910, ob 10. uri dopoldne v pevski dvorani »Glasbene Matice« z naslednjim dnevnim sporedom: 1. Ogovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo in preglednikov računov. 4. Poročilo o stanju, delovanju in potrebah posameznih društev. 5. Eventualna predavanja. 6. Ob ravnanju pismeno naznanjenih predlogov. 7. Določitev časa in kraja prihodnje redne skupščine. 8. Določitev letnega prispevka za prihodnje leto. 9. Volitev upravnega odbora: predsednika, pevovodje, pevovodje namestnika, 8 odbornikov in 4 namestnikov in 2 pregledovalcev računov. 10. Slučajnosti.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem. Mesečna seja bo v četrtek, dne 10. februarja, ob 6. zvečer v prosekuri deželne bolnice. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Demonstracije. Dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški: Slučaj z populnim Situs viscerum inversus. — Dr. Ivan Plečnik: Iz patološke anatomijske. 3. Slučajnosti.

— Plesni venček društva trgovskih sotrudnikov v Ljubljani minolo soboto je v moralnem oziru uspel sijajno. Velika dvorana »Narodnega doma« je omogočila, da so elegantne dame pokazale vso svojo spretnost tudi v najtežjih plesih. Zlasti »Besedo« so plesali tako, da je nudila največji užitek ne samo plesalcem, marveč tudi gledajočim neplesalcem. Ples je zelo spretno vodil g. A. Selak. Tudi »Slov. Filharmonija« je popolnoma zadovoljila plesoč svet.

— Izpraznjena srednješolska mesta. Od 21. januarja do 3. februarja so bila razpisana za šolsko leto 1910/11 sledeča mesta: Ravnanstelsko mesto: Nikolsburg (g. 12. II.), Ljubno na Štajerskem (g. 22. II.), Iglava (g. 22. II.). — Vetrok: Nikolsburg (r. 28. II.), Dunaj VII. (g. 22. II.). — Klasična filologija: Ljubljana (I. g. L. G. sl. 28. II.). — Moderna filologija: Dunaj IV. (r. Fr. D. 20. III.), Ljubljana (r. Fr. D. 10. III.), Prostejev (r. Fr. D. 15. III.), Dunaj (Fr. Josip real. g. Fr. L. 28. II.), Dunaj II. (2. r. E. fr. d. 28. II.). — Zgodov. - zemljepisje: Dunaj VIII. (r. H. d. 25. II.). — Matem. - fiz. skupina: Dunaj XX. (r. M. Nl. 10. III.), Ljubljana (I. g. M. Nl. 28. II.). — Prirodopis: Dunaj VIII. (r. C. ng. 20. II.), Dunaj IX. (r. Ng. m. nl. 28. II.). — Telovadba: Dunaj IX. (r. T. 28. II.). Kratice in znaki kakor navadno.

— Poročil se je danes notarski kandidat gosp. dr. Janko Kersnik z gdđ. Pavlo Knezovo. — V soboto se je poročil g. profesor dr. Milan Seno iz Zagreba, sin rajnega znamenitega hrvatskega pisatelja, z gdđ. Vero Vencajzovo, hčerko odvetnika g. Vencajza.

— Podivjanost Zabretovih ljudi. Ni dolgo temu, kar je znani farovski kričar Padovšek peljal s par konji po cesti slamozezni motor. Kdor pozna težo tega motorja, pač ve, da ima par konj še na lepi cesti dovolj peljati, kaj pa še le zdaj, ko je toliko snega. Zato ni čuda, da so mu konji v snegu obtičali. A namesto da bi šel iskati pomoči, jel je z lopato udrihati po konjih ter pri tem tako ostudno klel in se priduševal, da so se mimo idoč ljudje kar zgrazali in začeli pljuvati predenj. Nekaj napredni mladenič, to videvši, pristopil je k njemu ter ga svaril pred takim početjem. To pa ga je razgortilo še bolj. Začel je še ostudnejše kleti ter tako toli po ubogih konjih, da je zlomil težko in močno lopato. O Zabred, ali tako učiš svoje backe krcanske usmiljenosti? Je pač reskar pravi sv. pismo: »Po njih delih jih boste spoznali«.

— Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi svoj XXVIII. redni občni zbor v nedeljo 13. t. m. ob 2. uri popoldne v dvorani »Društvenega doma« z običajnim dnevnim redom. — V nedeljo 20. t. m. ob 8. uri zvečer pa priredi v gornjih prostorih »Društvenega doma« sijajen koncert z izbranim sporedom. Po dolgem presledku nastopi zopet mešan zbor s tremi točkami, dva samospava, sestet iz »Prodane neveste«, četrteročno igranje na klavirju in igranje na vijolino. Moški zbor bo pel med drugim »Junakovo svetbo«, ta pesem je že lansko leto na »Slavčevi« slavnosti vzbudila splošno pozornost. Ljubitelji petja in glasbe opozarjamo že danes na ta glasbeni užitek, društva v okolici pa prosimo, naj se pri svojih prireditvah ozirajo na to našo veliko prireditev.

— Naše dobro ljudstvo. Ze tisočletja se oznanjuje božja beseda, zadnji čas pa jo je popolnoma izrinila s prižnice in iz spovednice politika, dekla posvetni moči duhovščine. Ta prememba je nekaj let sem globoko vpliva na ljudstvo. K božji službi gre le še iz navade in radi družine. V cerkev ne hodijo ljudje poslušat blasnih izbruhov gospodstva željnih duhovnikov, ampak ostajajo raje v gostinah. Praznika ne spoštujejo več radi praznika, ampak jim je le še — dela prost in pijančevanju posvečen dan. Žalosten slučaj to iz moderne(?)

blagajnikovo in preglednikov računov. 4. Poročilo o stanju, delovanju in potrebah posameznih društev. 5. Eventualna predavanja. 6. Ob ravnanju pismeno naznanjenih predlogov. 7. Določitev časa in kraja prihodnje redne skupščine. 8. Določitev letnega prispevka za prihodnje leto. 9. Volitev upravnega odbora: predsednika, pevovodje, pevovodje namestnika, 8 odbornikov in 4 namestnikov in 2 pregledovalcev računov. 10. Slučajnosti.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem. Mesečna seja bo v četrtek, dne 10. februarja, ob 6. zvečer v prosekuri deželne bolnice. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Demonstracije. Dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški: Slučaj z populnim Situs viscerum inversus. — Dr. Ivan Plečnik: Iz patološke anatomijske. 3. Slučajnosti.

— Plesni venček društva trgovskih sotrudnikov v Ljubljani minolo soboto je v moralnem oziru uspel sijajno. Velika dvorana »Narodnega doma« je omogočila, da so elegantne dame pokazale vso svojo spretnost tudi v najtežjih plesih. Zlasti »Besedo« so plesali tako, da je nudila največji užitek ne samo plesalcem, marveč tudi gledajočim neplesalcem. Ples je zelo spretno vodil g. A. Selak. Tudi »Slov. Filharmonija« je popolnoma zadovoljila plesoč svet.

— Izpraznjena srednješolska mesta. Od 21. januarja do 3. februarja so bila razpisana za šolsko leto 1910/11 sledeča mesta: Ravnanstelsko mesto: Nikolsburg (g. 12. II.), Ljubno na Štajerskem (g. 22. II.), Iglava (g. 22. II.). — Vetrok: Nikolsburg (r. 28. II.), Dunaj VII. (g. 22. II.). — Klasična filologija: Ljubljana (I. g. L. G. sl. 28. II.). — Moderna filologija: Dunaj IV. (r. Fr. D. 20. III.), Ljubljana (r. Fr. D. 10. III.), Prostejev (r. Fr. D. 15. III.), Dunaj (Fr. Josip real. g. Fr. L. 28. II.), Dunaj II. (2. r. E. fr. d. 28. II.). — Zgodov. - zemljepisje: Dunaj VIII. (r. H. d. 25. II.). — Matem. - fiz. skupina: Dunaj XX. (r. M. Nl. 10. III.), Ljubljana (I. g. M. Nl. 28. II.). — Prirodopis: Dunaj VIII. (r. C. ng. 20. II.), Dunaj IX. (r. Ng. m. nl. 28. II.). — Telovadba: Dunaj IX. (r. T. 28. II.). Kratice in znaki kakor navadno.

— Poročil se je danes notarski kandidat gosp. dr. Janko Kersnik z gdđ. Pavlo Knezovo. — V soboto se je poročil g. profesor dr. Milan Seno iz Zagreba, sin rajnega znamenitega hrvatskega pisatelja, z gdđ. Vero Vencajzovo, hčerko odvetnika g. Vencajza.

— Podivjanost Zabretovih ljudi. Ni dolgo temu, kar je znani farovski kričar Padovšek peljal s par konji po cesti slamozezni motor. Kdor pozna težo tega motorja, pač ve, da ima par konj še na lepi cesti dovolj peljati, kaj pa še le zdaj, ko je toliko snega. Zato ni čuda, da so mu konji v snegu obtičali. A namesto da bi šel iskati pomoči, jel je z lopato udrihati po konjih ter pri tem tako ostudno klel in se priduševal, da so se mimo idoč ljudje kar zgrazali in začeli pljuvati predenj. Nekaj napredni mladenič, to videvši, pristopil je k njemu ter ga svaril pred takim početjem. To pa ga je razgortilo še bolj. Začel je še ostudnejše kleti ter tako toli po ubogih konjih, da je zlomil težko in močno lopato. O Zabred, ali tako učiš svoje backe krcanske usmiljenosti? Je pač reskar pravi sv. pismo: »Po njih delih jih boste spoznali«.

— Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi svoj XXVIII. redni občni zbor v nedeljo 13. t. m. ob 2. uri popoldne v dvorani »Društvenega doma« z običajnim dnevnim redom. — V nedeljo 20. t. m. ob 8. uri zvečer pa priredi v gornjih prostorih »Društvenega doma« sijajen koncert z izbranim sporedom. Po dolgem presledku nastopi zopet mešan zbor s tremi točkami, dva samospava, sestet iz »Prodane neveste«, četrteročno igranje na klavirju in igranje na vijolino. Moški zbor bo pel med drugim »Junakovo svetbo«, ta pesem je že lansko leto na »Slavčevi« slavnosti vzbudila splošno pozornost. Ljubitelji petja in glasbe opozarjamo že danes na ta glasbeni užitek, društva v okolici pa prosimo, naj se pri svojih prireditvah ozirajo na to našo veliko prireditev.

— Naše dobro ljudstvo. Ze tisočletja se oznanjuje božja beseda, zadnji čas pa jo je popolnoma izrinila s prižnice in iz spovednice politika, dekla posvetni moči duhovščine. Ta prememba je nekaj let sem globoko vpliva na ljudstvo. K božji službi gre le še iz navade in radi družine. V cerkev ne hodijo ljudje poslušat blasnih izbruhov gospodstva željnih duhovnikov, ampak ostajajo raje v gostinah. Praznika ne spoštujejo več radi praznika, ampak jim je le še — dela prost in pijančevanju posvečen dan. Žalosten slučaj to iz moderne(?)

cerkve izšlo propalosti se je zgodil lani na sveti dan. Po končani maši polnočnici v St. Vidu pri Zatični je Janez Petan z odprtim nožem hodil po St. Vidu in se grozil, da mora zaklati Franceta Strusa vulgo Kujarjevega, katerega je res sunil z nožem. Strus pa njega nazaj. Ko je prišel Strusu na pomoč se Pak Jeroj vulgo Mihetov, so se vsi trije z odprtimi nožmi v roki »pogovorili« tako, da je Janez Petan dne 13. januarja t. l. vsled tega »pogovora« umrl. Mnogo premišljevali da dejstvo: V klerikalni fari, kjer odločujejo »čunki«, na sveti dan na tešče po polnočnici — uboj.

Odpor »Dolenjskega pevskega društva« v Novem mestu naznanja svojim članom, da se vrši dne 12. t. m. občni zbor v »Narodnem domu« z naslednjim sporedom: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. volitev novega odbora in 5. slučajnosti.

Izrečani porotniki. Za novomeško poroto, ki se začne 28. t. m., so izrečani sledeči porotniki: Perpar Anton, posestnik na Dobravi, Klobučar Ivan, posestnik v Jelševniku, Lokar Anton, posestnik in župan na Polju, Panjan Peter, posestnik in gostilničar v Dragovanji vasi, Stariha Matija, posestnik v Kašči, Arko Anton, mizarški mojster v Ribnici, Vidmar Leopold, posestnik na Straži, Majzelj France, posestnik in župan v Belcevkvi, Zevnik Ivan, posestnik v Dol. Skopcih, Majcen Ivan, posestnik na Bistrici, Jonke Jožef, trgovec v Gornjem Mozlju, Oražem Jakob, ključavničarski mojster v Ribnici, Bartolj Ignacij, gostilničar v Ribnici, Ruch France, posestnik in ključavničarski mojster v Kostanjevici, Sular Anton, posestnik v Trzinu, Pehani France, gostilničar v Žužemperku, Šutej Jure, posestnik in trgovec na Brezovici, Volovec Martin, trgovec in posestnik v Sentjurcu, Knez Alojzij, posestnik in župan v Skovniku, Müller Ignacij, trgovec v Črnomlju, Stefane France, posestnik na Rače, Dugančič Ferdo, trgovec v Vel. Laščah, Režek Jože, posestnik v Bojani vasi, Fugina Jurij, trgovec v Starem trgu, Kek Jože, posestnik in župan v Pljusk, Lackner Andrej, posestnik in hotelir v Črnomlju, Jakli Jože, posestnik in gostilničar v St. Rupertu, Gnidovec Jože, posestnik v Vel. Lipovcu, Simonič Ivan, posestnik v Hotemcu, Zesser France, posestnik in trgovec v Krškem, Sitar Ivan, posestnik in gostilničar na Toplicah, Lovšin Anton, gostilničar v Ribnici, Potečar France, posestnik v Stari vasi, Sturm Otmar, posestnik v Metliki, Samide Ivan, posestnik in gostilničar v Starem logu, Krhin Ivan, posestnik v Gor. Gradiscu, Nadomestni porotniki so: Kenda France, trgovec v Novem mestu, Murn Gustav, posestnik in svečar v Novem mestu, Kastelic France, posestnik v St. Joštu, Dular Ivan, posestnik v Valtivasi, Kos France, gostilničar v Novem mestu, Pauser Adolf, posestnik v Novem mestu, Berlec France, posestnik v Kandiji, Pavček Ivan, posestnik na Cegelnici in Hočevar Anton, posestnik in tovarnar v Novem mestu.

Nezgodna na železnici. Iz Jesenic se nam poroča z dne 5. t. m.: Danes ponoči so se med vožnjo po postnega vlaka št. 17 iz Celovca v predoru odprla vrata nekega vagona, treščila ob steno predora, in razbita padla na tla. Velika sreča je, da ni vsled tega vlak skočil v predoru s tira. Tudi poškodovan ni nikdo.

Ali je učitelj uradna oseba? Najvišje sodišče je v soboto razpravljalo o ničnostni pritožbi posestnika Jos. Pliherška iz Dobre na Stajerskem. Učiteljica je njegovega sina, ker je bil poreden, zaprla. Pliheršek je nato prišel v šolo ter odpeljal vključ ugovoru učiteljice svojega sina iz šole. Na potu je srečal nadučitelja Ivana Volglarja, ki mu je dobrohotno nasvetoval, naj dečka pusti v šoli. Ker je Pliheršek jel zabavljati, je nadučitelj prijel dečka za roko in izjavil, da vzpričo očetove nasilnosti mora ostati v šoli, da prestopi svojo kazn. Pliheršek je nato dečka s silo iztrgal nadučitelju iz rok ter ga odvedel domov. Okrožno sodišče v Celju je Pliherška obsodilo radi hudodelstva javnega nasilstva, češ, da je nadučitelj uradna oseba in da se je obsodene upiral uradnemu poslovanju. Proti tej razsodbi je Pliheršek vložil ničnostno pritožbo na najvišje sodišče, češ, da je učitelj uradna oseba samo v šolski sobi. Najvišje kot kasacijsko sodišče je Pliherškovo ničnostno pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno ter izreklo, da je učitelj, oziroma nadučitelj uradna oseba ne samo v šolski sobi, marveč povsodi, kjer nastopa proti učencem kot šolski vodja.

Čedni Mariborčani. Nemški mariborski list se jezi, da imajo lastniki psov to grdo navado, da dajejo po gostilnah svojim kužetom jesti iz istega krožnika, iz katerega so sami jedli. Krožnik se potem tako slabo izplak-

ne, da dobi drugi gost navadno pogo- eline na njem. Nekateri so celo tako čedni, da obrišejo svojimi pestmi gobec s — servijeto, s katero si poznajo drugi gosti brišejo ustnice. Res čedni so ti nemški Mariborčani in dober želedec morajo imeti!

»Sokol« v Šestanju. Občni zbor tega društva je sklenil, da si svoj čas postavi lastni dom. Obrača se do vseh narodnih dobrotnikov in prijateljev sokolstva s prošnjo, naj s prostovoljnimi prispevki podpirajo to važno narodno podjetje.

Vipavska narodna čitalnica v Vipavi je na obnem zboru dne 28. prosinca t. l. izvolila v odbor sledeče gosposode: Predsednik: Anton Bojce, c. kr. geometer; podpredsednik: dr. Pavel Kane, okrožni zdravnik; tajnik: Ivan Metelk, pomožni uradnik; blagajničar: Ivan Može, trgovec; knjižničar: Rado Grum, učitelj; pregledovalec računov: Friderik Panlin, c. kr. asistent, in Franc Toman, c. kr. evid. elev; vsi v Vipavi.

»Kmetstvo« izobraževalno društvo v Vrhnju pri Vipavi je priradilo dne 2. svečana t. l. prav lepo uspelo veselico. Predstavljali sta se enodejanki: »Brat Sokol« in »Damo k leje v meč«. Od teh se je posebno druga vsem prikupila; vzbudila je mnogo smeha in burno ploskanje je bilo v pohvalo igralcem. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu zares mnogobrojna, pa zakaj tudi ne, saj vrli, dobro znani kmetijski diletanatje so spolnili kakor vedno, tako tudi to pot, vestno svojo nalogo! Zal samo, da so imeli na razpolago nekoliko pretesno dvorano. In tako je prav, s prireditelji se kaže, da društvo živi in se zanima za vse, kar je lepo in koristno! Živeli torej vrli igralci. Le tako naprej, da se povzdigne čast društva, na katerega smemo res biti ponosni.

Eden naših v oči h.
Samomor mornarja zaradi 70 K. Pri »lovcu« v Trstu se prejšnji teden ustretil v glavo vojak c. in kr. mornarice Marko Kešič, vkrcan na torpedovki »Kukuk«, ki je vsidrana v tržaškem pristanu. Kešiču so bili njegovi starši izročili 70 K, da jim nekaj nakupi, a fant je ves ta denar zaigral v neki gostilni in se vsled tega ustretil. Poveljstvo imenovane torpedovke je Kešiča popisalo kot vzornega in vestnega vojaka. Policija je aretovala nekega 29letnega Luko Vladica iz Siska, ker sumi, da je pri igri Kešiča ogoljufal ter ga je izročila dež. sodišču.

Dva samomora na en dan. V petek se je v ljudskem prenočišču v Trstu zastrupil 53letni kurjač Ahil Orlando. Istega dne se je zastrupil 12letni dečko Gvidon Bradjovin, sin ugledne družine, baje ker je imel razne predsodke o življenju!!

Tragičen konec poštnega tajnika dr. Slejka. V soboto proti večeru so našli redarji v gozdiču »Boschetto« pri Trstu v krvi ležecga moža s prezanim vratom. Ranjenec je še dihal, a ko so dospeli na lice mrtga zdravniki in policijski uradniki je bil že mrtev. V rokah je držal britev, s katero si je prezel vrat, in bil je ves zalit od krvi. V žepu je imel listnico, v kateri je bilo 400 K in več vizitk, glasečih se na ime dr. Ivan Slejko. Pozneje so konstatirali, da je samomorilec res dr. Slejko, tajnik poštnega ravnateljstva v Trstu. Pokojnik, ki je svoja akademična leta prestradal in sedaj v najlepših letih vzel tako žalosten konec, je bil že dlje časa melanholičen in se je ogibal vsake večje družbe. Ko so njegovo soprogo obvestili, da se ji je mož usmrtil, je reva omedlela.

Hudodelstvo v Sesljanu zna postati za Italijane to, kar je bil slučaj Bratuša za Nemce. Kakor so takrat Nemci kričali o slovenskih kanibalih in ljudožrehih, ravnotako kriči zdaj italijansko časopisje. Takrat se grozovito blamirali nemški zdravniki - izvedenci, ki so spoznali evinjske kosti za človeške, ravnotako so se pa tudi blamirali nemški sodniki, ki so obsodili na smrt človeka, ki je jedel prašičje meso, češ, da je snedel svojega lastnega otroka. Kakor takrat ni bilo nobenih dokazov za krivdo zakonskih Bratuša, ravno tako še do danes ni niti najmanjšega dokaza, da bi bila Franciška Leban in njen ljubimec sežgala dva nezakonska otroka. Cela stvar se bo najbrž izkazala kot sad neumnega otroškega blebetanja, katero so pograbili osebni sovražniki Franciške Leban. To domnevanje utrjuje zlasti dejstvo, da stanovanje, v katerem je prebivala Lebanova v kritičnem času, nima nikake peči! Upati in žele- ti je, da se v najkrajšem času dožene popolna resnica.

Tržaške podružnice »Slov. plan. društva« občni zbor bo dne 22. t. m. ob polu 9. zvečer v gornjem restavracijskem prostoru hotela »Balkan«. Dne 13. t. m. priredi ta podružnica zimski izlet v Bohinj.

»Kras« društvo slov. agr. na Dunaju, javlja, da priredi svoj IV. redni občni zbor dne 7. t. m. v

XVIII. Ledenburg. 97. v restavraciji »Goldener Stern«.

Klub slov. tehnikov v Pragi namaja predavanje V. Avg. Debele o potrošnikih, ki se vrši v ponedeljek 7. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji g. Kettnerja na Vinogradih.

Slovensko deželno gledališče. Is pisarne: Jutri v torek ob 5. popoldne se igra izven abonementa (za lo- še par) Raederjeva burka v 4. oddel-kih »Robert in Bertram« s petjem in godbo. Opozorjamo, da se začne pred- stava ob 5. popoldne in bo gotova pred pol 8. zvečer. Drastičnokomična ta burka s kupletnimi vložki in godbo je najprimernejša za pred- pustno razpoloženje.

Javne zabave v Ljubljani. Kakor v Italiji smo se veselili včeraj in pred- včerajšnjim v našem mestu. Dolgčas ni bilo treba biti nikomur, kajti veselja je bilo po vseh delih mesta v obilici. Vstevši gledališče je bilo v soboto in nedeljo kar 50 večjih in manjših javnih zabav, tedaj število, koljega se letos nismo dosegli. Vse veselice in plesni venčki so se izvršili v najlepšem redu.

Z glavo skozi zid. Če smo opeto- vano svarili, da voznikom po tiru elek- trične železnice ni samo prepovedano, marveč tudi nevarno voziti. A ne po- maga nič. Danes zjutraj je peljal po Dunajski cesti zopet nek voznik po ti- ru voz moke. Kolo mu je ostalo v relzu in ko je hotel kreniti na stran, se mu je strlo ter nekaj vreč moke zdrčalo z voza. Bode pač imel ta slučaj za šolo.

Prepir na cesti. Včeraj okoli 5. zjutraj je nastal na Kongresnem trgu silen krik in prepir med dvema civilis- toma in dvema podčastnikoma tukaj- šnjega 27. pešpolka. Posredujočemu stražniku sta civilista izpovedala, da je pri srečanju pred »Tonhalle« eden iz- med vojakov, ki je pozneje tudi hotel potegniti bodalo, civilista tako sunil, da je odskočil v zid, potem ga pa opsoval z »windischer Hund!« Stražnik je pre- pirajoče še pravočasno pomiril.

Nesreča. Danes ponoči je v obližu kemične tovarne vla podrl 28letnega železniškega delavca Ivana Zabavnika in ga tako poškodoval, da so ga mora- li z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameri- ko 76 Macedoncev in 7 Hrvatov. — Včeraj je šlo v Ameriko 40 Macedon- cev in 30 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 36 Hrvatov in 25 Macedoncev. V Heb je šlo 25. v Buks 37, na Westfalsko pa 26 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Sluga Matija Rodič je našel zlat prstan. — Dijak Janko Piljak je našel srednjo vsoto denarja. — Stražnik Fran Okič- ki je našel ročno torbico z zdravni- škim orodjem. — Natakari Jožef Ču- far je našel denarnico s srednjo vsoto lenarja. — Delavka v tobačni tovar- ni je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Marija Kunčeva je našla denarnico z srednjo vsoto de- narja.

Drobne novice.

»Krematorium«, društvo za vpepeljevanje mrtvih, začne izdajati svoj mesečnik istega imena. Predsed- nik društva je dramaturg »Nar. di- vadla«, pisatelj Jaroslav Krepl. Društvo obstoja šele eno leto, pa ima že nad 400 članov.

»Jednota českých novinářů«, društvo českých časnikarjev, je imelo te dni občni zbor. Izvoljen je bil sta- ri odbor; predsednik je urednik J. Miškovský v Českem Brodu, podpred- sednik posl. in uredn. K. St. Sokol v Pragi in tajnik urednik Ad. Kunta v Libni pri Pragi.

Pariz za Čehe. Dne 29. jan. je imel v Parizu na visoki šoli socialnih znanosti prof. René Henry slavnost- no predavanje o českem narodu; ude- ležba je bila zelo mnogobrojna in po- slušalci so izražali tople simpatije če- škemu narodu.

Grof O. Harrach in društvo »Komenský«. Nemški listi so zadnjič enkrat z velikim veseljem oznanje- vali, da je grof Oton Harrach, sin nedavno umrlega grofa Jana Harra- cha odklonil sprejeti po svojem po- kojnem očetu protektorat društva »Komenský« na Dunaju in tudi ni dovolil, da bi se neka šola tega dru- štva imenovala po njegovem očetu Društvo »Komenský« pa naznanja, da o tem prav ničesar ne ve. — Nem- ci menda res ne znajo ničesar druge- ga več kot lagati in samo lagati!

Razne stvari.

Za iznajdbo plovila se imamo zahvaliti malomarnosti nekega de- lavca v neki angleški tovarni papir- ja. Delavec je posabil pridati surovi papirnat tvari potrebni lim. Last- nik tovarne je bil ves divji, ko je vi- del cele skladišnice skazanege pa- pirja. Malomarnega delavca je takoj zapodil iz službe. Pozneje je tvorn- dar opazil, da popije skazani papir črnilo, ne da bi se razmazalo. Vpri- soril je takoj velikaneko reklamo za

ново iznajdbo, ki mu je dehalala to- likšen dobiček, da je odšel izdeloval samo — pivnik.

Madžarska žetina slavnost. Na ogrskem se zdaj mnogo govori o velikanski pojedini, ki jo je napravil bogati kmet Ilardi v Fegyverneku povodom poroke njegove hčere. Pri- poveduje se, da je izdal nevestin oče samo za jedila in pijačo ogromni zne- sek 7000 K. Gostov je bilo trideset in so pojedli oziroma popili: enega vola, 440 parov kokoši, 160 rac in go- si, 140 sodov vina in piva, 280 kg množino domačih, pri nas neznanih, močnatih jedil in slodkarij in večje jedil. Gostija je seveda trajala nekaj dni. Dogodilo se je pa tudi, da je mla- da žena poročila, predno je bilo kon- eč pojedine. Čez dva dni je bil krs- in pojedina se je zopet nadaljevala. Da so porabili tudi kakega pol stota paprike, je ob sebi umljivo.

Björnsterne Björnson

Iz Pariza se poroča, da je tam v noči od sobote na nedeljo umrl veli- ki danski piatelj in pesnik Björn- stjerne Björnson. Ta vest ni prišla nepričakovano, kjer je Björnson že dolgo zelo bolehal, vendar je pre- bridko zadela ves omikani svet. Brid- ko pa je zadela predvsem vse tlače- ne in teptane, vse one ki so se borili z mogočnimi svojimi neprijatelji: Björnson je bil njih neutrudni zago- vornik. Kar je storil za tlačene Slo- vake, za Hrvate, Srbe itd. ne bo po- zabljeno nikdar. — Prepuščamo v tem trenutku oceno Björnsonovega dela poklicanejšemu peresu in se omejujemo le na kratke životospisne podatke. Björnson se je rodil 8. de- cembra l. 1832 v Oesterdalu kot sin pastora. Svoje literarno delovanje je začel s kritikami, feljtoni itd. Leta 1857. je prišel kot gledališki ravnatelj v Bergen. Pa kmalu je odpotoval v Rim, na Francosko in na Nemško, da bi dobil časa za svoja literarna dela. Od l. 1865. do 1867. je vodil gledališče v Kristijaniji. L. 1873. se je zopet umaknil na Nemško in v Rim. L. 1875. je kupil posestvo Gudbrands- dal in je odšel živeti deloma tu, delo- ma pa v Parizu. Ibsen je Björnsona karakteriziral v nekem dopisu, ki mu ga je pisal tako-le: »V literarni zgo- dovini stoje Tvoja dela v prvi vrsti in bodo vedno tam stala. Če bi na imel določiti, kakšen napis naj dobi svojčas Tvoj nagrobnik, bi izvolil be- sede: »Njegovo življenje je bilo nje- gova najboljša pesnitev.« Zdaj je ta »velika kraljevska duša« — kakor ga je nazval Ibsen — ugasnila za vedno. Ostane pa za njim nemrljiv spomin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Parlamentarna pogajanja.

Dunaj 7. februarja. Včeraj je prišel v parlament načelnik »Kola poljskega« dr. Glombinski in je kon- feriral s českimi poslanci Mastalko, Udržalom in Zavorko. Popoldne je imel daljši razgovor s predsednikom »Zveze južnih Slovanov« dr. Plojem. Zvečer je zopet konferiral z Mastalko. Vse te konference so imele informa- tiven značaj in so veljale zgolj parla- mentarnemu položaju.

Radi južne železnice.

Dunaj 7. februarja. Pod pred- sedstvom ministrskega predsednika ba- rona Bienertha se je danes sestala kon- ferenca, ki bo razpravljala o sredstvih za saniranje južne železnice.

Dr. Grabmayer zopet kandidira.

Dunaj 7. februarja. Član gospo- ske zbornice dr. Grabmayer, ki je svoj čas igral veliko vlogo v parlamentu, kandiduje za državnega poslanca v kmetijski občinah meranskega volil- nega okraja.

Grof Aehrenthal v Monakovem.

Dunaj 7. februarja. Minister grof Aehrenthal potuje 27. t. m. iz Berolina v Monakovo, da se pokloni princu re- gentu Luitpoldu.

Novi predsednik magnatske zbor- nice.

Dunaj 7. februarja. Cesar je ime- noval na mesto odstopivšega grofa Dessewiffja za predsednika magnatske zbornice grofa Csakyja.

Pogajanja med nemškimi nacio- nali in krščanskimi nacionalci.

Dunaj 7. februarja. Včeraj so imeli zastopniki nemških svobodomi- selnih strank in krščanskih socialcev v parlamentu konferenco, na kateri so razpravljali o zakonu Kolisko. Skle- nili so, da se stvar izroči posebnemu pododseku.

Poljska zbornica.

Praga 7. februarja. »Narodni Listy« javljajo, da se sestane poljska zbor- nica zopet dne 22. februarja.

Čedni deželni zbor.

Praga, 7. februarja. V današnji soči českoga deželnega zbora nadalje-

jejo Nemci obstrukcijo. Deželni zbor bo najbrže še danes odgođen.

Ogrsko-hrvatska kriza.

Budimpešta, 7. februarja. Napram uredniku »Budapesti Hirap« se je izrazil neki član ministrstva, najbrže ministrski predsednik grof Khuen sam, da si je nova vlada pridobila veliko zaslugo za Ogrsko s tem, da je pri- bližala prestolonaslednika nadvojvoda Frana Ferdinanda Ogrski. Nadvojvoda bo odslej večkrat prišel v Pešto, da se natanko pouči o ogrskih razmerah.

Dunaj, 7. februarja. Jutri prideta semkaj ministrski predsednik grof Khuen in novi hrvaški ban dr. To- mašić v svrhu, da se novi ban pred- stavi vladarju in da položi v njegove roke prisego. Pri zaprisegi bo interve- niral grof Khuen.

Alera Hofrichter.

Dunaj, 7. februarja. Zdravniška komisija je danes pričela z opazova- njem duševnega stanja nadporočnika Hofrichterja. Iz zanesljivega vira po- ročajo, da so malodane vsi sumi proti Hofrichterju postali brezpredmetni.

Moravski dež. zbor proti zlorabi vere.

Brno, 7. februarja. Moravski de- želni zbor je sprejel z veliko večino glasov sledečo resolucijo: »Vlada se pozivlja, da z vsemi zakonitimi sred- stvi prepreči zlorabo vere, verstva in cerkvenih uredb, predvsem zlorabo prižnice in nedovoljeno kolportajo v volilne in politične namene.«

London za Pariz.

London 7. februarja. Tu so na- brali za žrtve vodne katastrofe v Pa- rizu 1 milijon 300.000 frankov. Pri- spevki še vedno naraščajo.

Požar v New Yorku.

New York 7. februarja. V voja- škem oskrbovališču, kjer je bilo tritrtine vojnih potrebščin, je včeraj izbruhnil požar, ki je vpepil vse. Škode je nad 1 milijon dolarjev.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 3. februarja: Jera Teran, gostija, 66 let, Sv. Petra cesta 58.

Dne 4. februarja: Anton Vider, železniški uslužbenec, 43 let, Orlova ulica 5. — Hermina Venturini, ravnateljica hči, 10 let, Streliška ulica 15. — Andrej Mahnič, c. kr. računovodja v p. 84 let, Sv. Jakoba trg 2. — Edvard Vi- demšek, krojač, 62 let, Radečkova cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 31. januarja: Josip Anzelc, posestni- kov sin, 9 let, Fran Kobal, hlapec, 30 let. — Anton Brezic, delavec, 26 let.

V hiralinici:

Dne 1. februarja: Marija Šimovec, delavka, 74 let.

Dne 2. februarja: Josip Pipan, delavec, 47 let. — Marija Šveler, kovačeva žena, 74 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 7. februarja 1910.

Termin.

Pšenica za april 1910 . . . za 50 kg 14-08
Pšenica za oktober 1910 . . . za 50 kg 11-84
Rž za april 1910 . . . za 50 kg 9-35
Koruzka za maj 1910 . . . za 50 kg 6-60
Oves za april 1910 . . . za 50 kg 7-46

Efektiv.

5-10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 738-0 mm.

februar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop. 9. zv.	731-9 736-1	2-3 1-2	sl. svzhod sl. sever	oblačno
6.	7. zj.	737-6	2-0	slab jug	sk. oblak
7.	2. pop. 9. zv.	737-0 735-8	5-2 1-2	sl. jvzhod sl. svzhod	jasno oblačno
7.	7. zj.	732-3	-0-7	sl. vzhod	m-gla

Srednja predvčerajšnja temperatura 1-3°, norm. —1-2° in včerajšnja 2-8°, norm. —1-1°. Padavina v 24 urah 0-3 mm in 0-0 mm.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja ob boleznih in smrti mojega iskreno ljubljene soproga oziroma očeta, sina brata, svaka in strica, gospoda

Andreja Oblaka

trgovca in posestnika

izrekan vsem najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujem pre- častiti duhovščini, gasilnim društvom v Škofji Loki, njega načelniku gosp. Ivanu Debelaku, dalje v Stari Loki, Zabnici in Sorji, gg. zdravnikom dr. Karlu Zakrajščku in Ivanu Hubadu za neizmerno zdravniško pomoč, gg. uradnikom, gg. trgovcem za častno sprejeto, izobraževalnemu društvu ter pevcem, vsem darovalcem krasnih vencev, slednjim vsem, ki so spremlili rajnega k zadnjemu počitku.

Končno se zahvaljujem vsem, ki z mano sočustvujejo, in ki so mi osebno ali pismeno izrazili svoje sočutje.

Škofja Loka, 6. februarja 1910.

Ivanha Oblak.

Stanovanje

s sobo, kuhinjo in pritliklami se odda stranki brez otrok za majev termin.
Pozive se pri upravnistvu »Slov. Naroda«.

Starost

hlapec

samec ali oženjen brez malih otrok. se sprejme takoj v graščini Lesne brdo pri Vrhniki.

Dekle

poštenih staršev se sprejme takoj kot učenka

v trgovini z mešanim blagom na deželi. Naslov pove upravnistvo »Slov. skega Naroda«.

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritlikl. kakor tudi posebnega vrta s paviljonom vred se odda mirni stranki

od 1. maja t. l. naprej.

Pozive se v hiši št. 21 na Klu-novi cesti pri hišnem posejniku.

Prodajo se ob povclj. pogojih ti-le

usnjarski stroji

nihalni valjec (Pendelwalze), stroj za valjanje usnja (Lederwalzen-schneid) izpahovalni stroj (Aus-stross-maschine), strojski sodi (Wälz-fässer) najnovejše Gärtrve konstruk-cije poleg pravega spadojčih transmisij. Informacije pri upravnistvu »Slov. Naroda«.

!!Lovci!!

Zimske lisičje kože s Kranj-skega in Koroškega kupuje

komad najmanj po 13 K, kože od gozdne kune po 40 K, od kune blice po 28 K. Rogovje-jelenov in srniakov (odviski žvali samih) po najboljših cenah.

Leop. Tachauer, Dunaj II.3. Ob. Donaustrasse 91.

Rogovje sibirskih srnjakov na lobanji 3 pare po 5 K proudu-gornja firma.

Št. 813/V. u.

Ustanove za vojaške sirote.

Pri mesnem magistratu v Ljublani skem je podeliti za tekoče leto Jos. Sühnla ustanove za vojaške sirote v znesku 90 K. Pravico do te usta-nove imajo uboge sirote vojaškega rodu.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje za podelitev te ustanove je vlagati do

28. februarja t. l.

v magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat Ljubljanski dne 1. februarja 1910

Vončina I. r. županov namestnik.

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako zavzimate železnato vino s kino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dne 1. 2. 1910. z datkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje nič železa, kot navadno vino in ko ga le mo-ri izpit eden do pet litrov na dan, a bi dovedli organizmu po-trebno množino žel. za kar bi pa bilo radi al-ko hola le škodljivo. 1/2 l stekl. Piccolijevega železnatega vina 2 K. — Naročila proti povzetju.

Učenca

sprejme
tverda L. Perdan, trgovina s spec-rijskim blagom v Ljubljani.

Stenografo

in strojepisca išče
notar Baš v Celju.

Majhno stanovanje

se odda za februar ali maj. V. d. pove D. Rovšek, Kelo-dvorska ulica št. 35 v Ljubljani.

Stanovanje

s tremi sobami v I. nadstropju in pri-tliklami se odda v Vrhovčevi ulici št. 14 za majev termin. Iz e se istotam, pritiče de-eno.

Kontorist

z lepo in hitro pisavo, dober kores-pondent, ki govori slovensko, nemško in italijansko, išče službe za takoj.

Naslov na u. r. »Slovenskega Naroda« pod »Kontorist«.

Učenec

star 13 do 15 let, poštenih staršev, s primerno šolko izobrazbo, se sprejme v trgovino mešanega blaga pri Ivanu Razboršku v Šmartnem pri Liti.

Notarski uradnik

s 1/2 letno sodno in 1/2 letno notar sko prakso, z men vsi h solcitatorskih del, išče službe s 1. marcem v notarski ali odvjetniški pisarni vsled obhoda svojga dosedanjega št. f. Ponudbe na c. kr. notarijat v Kostanjevici.

Naznanilo.

Na dan 15. februarja t. l. do-ločeni občni obč. »Kmetice pose-jilnice na Vrhniki« se z istim unovnim redom kot pre-e preloži na dan 17. februarja t. l.

ob 3. popoldne, ki se bo de vršil v zadržaji pisarni iste posejilnice.

Načelnstvo.

Pustni torek, 8. februarja velika mednarodna maskarada v hotelu „UNION“.

Vstopnina za nemaskovane in moške maske 1 K, ženske maske so vstopnine proste.

Začetek ob 8. zvečer.

.. Najlejša maska dobi darilo 5 steklenic šampanjca. ..

K mnogobrojni udeležbi vlijudno vabi
ravnateljstvo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolžniška glavnica K 3.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 350.000 kron.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevem kurzu.

več 400 GODI NA
Najbolje suknjo i pomodnu robu nudi tvrdka
ANT-TOMEČ
izvoz suknja u Humpolcu (Češka)
Uzorcí hladno i žito

Oddati je

v villi na Erjavčevi cesti št. 24 z majniškim terminom:

I. stanovanje v visokem par-terju, obstoječe iz 4 sob, predsobe, kopališče in z dru-gimi pritliklami vred

II. stanovanje v suterenu, obstoječe iz 2 sob in kuhinje.

Pojasnili se dobe v villi v I. nad-stropju, ali pa v pisarni notarja Hx-dovernika v Ljubljani.

V deže ni bolnici v Ljubljani se sprejme izprašan kurjač

stojni strežnik

S to službo so spojeni začetni pre-jemki letnih 1060 K ter prosto stano-vanje, prosta kurjava in razsvetljava.

Prosilec naj se takoj zglasti pri upraviteljstvu deželnih dohodnih zavodov. Oaralo se bode le na zdrave in fizično sposobne in fiktante.

Kavarna
„Leon“
na Starem trgu št. 30.
Je kakor navadno
uso noč odprta.
V kavarni je
električni klavir.
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Ze izurjena prodajalka

v specorijaki trgovini želi slu-be v mestu ali na deželi. Naslov pove upravnistvo »Sloven-skega Naroda«.

Lepo stanovanje

s 4 sobami in pritliklami se odda takoj ali pa s 1 majem t. l. stanarina 700 K.

Ki pove uprav. »Slov. Naroda«.

Oskrbništvo graščine Rakovnik pri št. Rupertu na Dolenjskem ima naprodaj več

goveje živine

in sicer krave, junce in teleta be-lanske pasme, delovna za plime, de-loma za mesarja. Cene po dogovoru.

Čenjenim svojim odjemalcem na-znamam, da imam od danes naprej trgovino v Ljubljani

samo na Jurčičevem trgu 3

„Pri Planinki“.

Ker imam v tej svoji trgovini jako majhne stroške, prodajal bodem po zelo nizkih cenah

ter prosim za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Engelbert Skušek.

Pozor!

Podpisani naznanjam cenj. občinstvu moje nove

restavracije pri „Kolodvoru“

na posaji Mokronog - Bistrica (šent Janžke železnice)

kjer razpolagam z vsemi potrebnimi udobnostmi kakor: s prenočišči, vožnjami, hlevom, tehnično za živino itd.

Zagotavljam točno in solidno po-strežbo se za mnogobrojno naklonje-nost najudaneje priporočam

Anton Zajc, restavrator.

IV 8 8/94/127/VIII.

Dražbeni oklic.

Na predlog lastnikov zemljišča vlož. št. 170 davč. obč. Studenec, in sicer Angele Gerbec omož. Kovač in mladoletne Karoline Gerbec iz Iga, št. 92. h kateremu spadajo njive, travniki, gozdovi, mlin in žaga z dobro vodno silo, s potrebnimi gospodarskimi poslopji ter hišo št. 92 na Igu se prodajo v celoti potom javne prestopoljne dražbe, katera se določa na dan

17. februarja 1910 ob 9. dopoldne

pri c. kr. okrajni sodnji v Ljubljani, soba št. 39.

Izključna cena znaša 40801 kron.

Ponudniki morajo založiti pred začetkom dražbe v sodne roke 10% izključne cene kot vaščino.

Dražba se bo de zaključila na dan prodaje.

Dražbeni pogoji se lahko vidijo pri navedeni sodnji, soba št. 39

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani, oddelek VIII., dne 28. januarja 1910.

Dobro vpeljana, 10 let obstoječa

manufakturna trgovina

ki nese letno 25.000—30.000 kron čistega dobička, se prodaja s hišo vred. Dokazi na razpolago.

Vprašanja na upravnistvo »Sloven-skega Naroda«.

Sprejme se izurjen trgovski sotrudnik

železninar.

Vstop takoj. — Plača po dogovoru.

Ponudbe na naslov: FRANC OMERSA, trgovec v Kranju.

372

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dal-matinske vino

Kuč.

najboljše sredstvo.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Pozor trgovci!

V najem se da ali prodaja staroznana dobro vpeljana

trgovina

v večjem prometnem mestu na Go-renskem.

Ponudbe pod »Veletrgovina« na uprav. »Slov. Naroda«.

431

Elegantno

stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalnice in vseh drugih pritlikl. ležeče na solnčni strani, s krasnim razgledom, se da z majniškim terminom v najem.

Oddajo se tudi takoj v najem

lepi lokali

primerni za trgovino ali pisarno.

Naslov pove upravnistvo »Sloven-skega Naroda«.

433

Puncetta Pasini

je zadosti samo 40 gramov na 1/8 litra zavrete vode in

najboljši punč

je narejen. Neprimerno dobrega okusa in slasti. Dajati mu je prednost pred vsem pijačami.

Priзнano najboljša znamka. Uvedeno povsod.

Dobi se v vseh boljših delikatesnih trgovinah, kavarnah, restavracijah in gostilnah.

Naročila na izdelovalca Fausto Pasini v Trentu, Tirolsko ali pa na glavno zastopstvo za Ljubljano in Kranjsko Janke Traun.

386